

Pestprotocol Groenewald

Inleidend

Pesten komt voor in alle lagen van de maatschappij, ook op school. Ook al is pesten iets van alle tijden, wij als school accepteren het niet, daar wij een prettig en veilig leefklimaat voor onze leerlingen nastreven. Een klimaat waarin zij optimaal kunnen presteren en zich kunnen ontwikkelen. Wanneer deze voorwaarden, door pesten, in het gedrang komen, zijn wij genoodzaakt om (samen met ouders) in actie te komen.

Dit pestprotocol fungeert als handvat om te reageren op verschillende pestsituaties en om het pesten zoveel mogelijk te voorkomen.

Het heeft als belangrijkste doel om het vertrouwen van allen te winnen op een gebied waar nog te vaak wantrouwen overheerst.

Pesten heeft verstrekkende gevolgen voor de gepeste leerling: aspecten als veiligheid, geluk, eigenwaarde en leerresultaten komen in het geding. Ook voor de pester zijn er consequenties, en niet te vergeten: voor de rest van de klas. De impact op de sfeer in de groep en het welbevinden van de leerlingen is bij pestgedrag heel ingrijpend.

Pesten herkennen en melden

Pestgedrag manifesteert zich op verschillende wijzen. Openlijk (met woorden, lichamelijk, achtervolgen, stelen/vernielen, afpersing, cyberpesten (via bv. Twitter, chat, etc.)), maar ook onzichtbaar (uitsluiting, bewust negeren).

Wanneer er sprake is van pestgedrag is het verstandig om dit te melden, zodat er ook iets aan dit gedrag gedaan kan worden.

Het melden van een pestprobleem kan op verschillende wijzen:

- de leerling meldt zelf dat hij/zij gepest wordt,
- de mentor komt door gesprekken met anderen (ouders, vrienden, klasgenoten en/of vakdocenten) achter het pestprobleem (melding door derden) of
- de mentor krijgt andere signalen waardoor hij/zij denkt dat er mogelijk sprake is van pesten. Deze signalen kunnen zijn: opvallende gedragsverandering, vreemde reacties op opmerkingen, vaker ziek zijn, slechter maken van proefwerken of overhoringen, slecht/niet maken van huiswerk, etc.

Wij nemen elke melding van pestgedrag serieus en zullen ook in alle gevallen overgaan tot actie.

Stappenplan, na een melding van pesten

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor zijn/haar leerlingen. Indien er pestgedrag wordt gemeld dient dit dan ook in eerste instantie bij de mentor te worden gemeld.

Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. De mentor brengt de vakdocenten van de klas op de hoogte. De afspraken met de leerlingen worden vastgelegd (in Magister) en na een afgesproken periode geëvalueerd.

De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.

De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.

Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de teamleider van de leerling(en).

De teamleider neemt de rol van de mentor over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten, het klassenverband overstijgt.

Hij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.

Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject. Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders. Hij koppelt alle informatie weer terug naar de mentor. De teamleider brengt ook de betreffende vakdocenten op de hoogte.

De (oplossingsgerichte) aanpak van het pestgedrag

Veel antipestprogramma's gaan over het algemeen uit van een *probleem*-georiënteerde benadering, ondanks niet overtuigende resultaten.

De beste manier om ervoor te zorgen dat de antipestmaatregelen niet ongewild het probleem versterken, is om te focussen op hoe de school wil dat hun gemeenschap eruitziet. Naast het zich richten op het probleem en de bestrijding daarvan, wordt de aandacht gericht op het ontwikkelen van de aanwezige capaciteiten om op die manier een vriendelijk en ondersteunend klimaat op school te creëren.

Een oplossingsgerichte aanpak van pestgedrag is daarom dan ook *actie*-georiënteerd.

Voor het aandragen van oplossingen en bewerkstelligen van verandering gaat de oplossingsgerichte aanpak uit van de volgende vier elementen:

1. Het beschrijven van de gewenste toekomst

Als een leerling om hulp vraagt bij een pestprobleem op school, is het zinvoller om te vragen hoe hij zou willen dat het leven op school er in de toekomst exact uitziet en wat er dan precies veranderd zou zijn, dan te vragen naar details over het pesten. Het noemen van specifieke aspecten van het probleem is voor het maken van een toekomstbeeld onnodig.

Voor het bewerkstelligen van verandering is het effectiever de aandacht te richten op wat gewenst is, dan op wat niet gewenst is.

2. Inzien wat succesvol was in het verleden

Als een leerling beschrijft wat hij wil, in plaats van wat zijn probleem is, dan kan hij zich meestal wel momenten herinneren waarop het probleem niet bestond. In oplossingsgerichte gespreksvoering worden deze momenten van relatief succes actief gezocht en uitvergroot. Het zich bewust worden van zijn succesvol verleden is voor de leerling de belangrijkste bron van nieuwe ideeën over hoe hij effectief kan werken aan zijn gewenste toekomst.

3. Waarderen van aanwezige kwaliteiten

Als een leerling vertelt over de tijd dat het wel goed ging, komen zijn vaardigheden en sterke punten naar voren in plaats van zijn zwakheden. Waardering uiten voor en complimenteren met hun kwaliteiten richt de aandacht op wat hem in staat stelde succesvol te zijn, al was het maar een beetje of voor korte tijd.

4. Meer doen van dat wat werkt

Bij de oplossingsgerichte aanpak worden suggesties gedaan over wat de leerling zou kunnen doen. Deze voorgestelde handelingen dienen overzichtelijk en makkelijk te zijn. Meestal komen zij neer op vaker doen van iets wat in het verleden goed werkte. Als de suggesties gebaseerd zijn op iets wat de leerling al succesvol kan uitvoeren, is er waarschijnlijk sneller voortgang richting het doel en is het gedrag makkelijker vol te houden. Alleen al het erkennen van de prestaties van de leerling in het verleden en van zijn bestaande kwaliteiten, blijkt hem te motiveren.

Bovengenoemde elementen zijn toepasbaar op zowel de leerling die gepest wordt als de pester als de meelopers en andere leerlingen.

Door daarnaast gebruik te maken van supportgroepen van klasgenoten, is het mogelijk om het pestgedrag, op een oplossingsgerichte manier, om te buigen in positief en betrokken gedrag in de klas. Leerlingen leren hierdoor verantwoordelijkheid te nemen en een positieve rol te spelen voor

elkaar. De rest van de klas gaat mee in de positieve spiraal, met als resultaat een betere sfeer en een veilig groepsklimaat.

Stroomschema: Wat te doen bij pesten!

